

PAMAZANI 2016

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΡΑΜΑΖΑΝΙ;

Για τους 1,6 δισεκατομμύρια μουσουλμάνους παγκοσμίως το Ραμαζάνι είναι ο ένατος μήνας του ισλαμικού ημερολογίου. Εορτάζεται από τους μουσουλμάνους σε όλο τον κόσμο ως μήνας νηστείας για τον εορτασμό της πρώτης αποκάλυψης του Κορανίου στον προφήτη Μωάμεθ. Το Ραμαζάνι είναι ο τέταρτος από τους Πέντε Στύλους (ή Πυλώνες) της ισλαμικής πίστης. Οι υπόλοιποι είναι: «Σαχάντα» (Πίστη), «Σαλάτ» (Προσευχή), «Ζακάτ» (Φιλανθρωπία), «Χατζ» (Προσκύνημα στη Μέκκα).

Λόγω των διαφοροποιήσεων μεταξύ του Ισλαμικού και του Γρηγοριανού ημερολογίου, το Ραμαζάνι εορτάζεται σε διαφορετικές ημερομηνίες κάθε χρόνο. Φέτος ξεκινά στις 6 Ιουλίου και θα ολοκληρωθεί 30 ημέρες αργότερα, στις 5 Ιουλίου.

ΠΟΥ ΕΟΡΤΑΖΕΤΑΙ ΣΥΝΗΘΩΣ;

Το Ραμαζάνι εορτάζεται από τους μουσουλμάνους σε όλο τον κόσμο.

ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΡΑΜΑΖΑΝΙΟΥ;

Η νηστεία –γνωστή ως «Σουάμ» (Swam) ή «Σιάμ» (Siam)– κατά τη διάρκεια του Ραμαζανιού είναι ένας από τους Πέντε Στύλους του Ισλάμ. Στο Ραμαζάνι οι μουσουλμάνοι νηστεύουν από την ανατολή μέχρι τη δύση του ηλίου, πράγμα που σημαίνει ότι απέχουν από την κατανάλωση φαγητού και ποτού και από το κάπνισμα. Η ώρα της ανατολής και της δύσης του ηλίου διαφέρει από χώρα σε χώρα, ανάλογα το γεωγραφικό πλάτος. Αυτό σημαίνει ότι αν το Ραμαζάνι εορτάζεται το καλοκαίρι, που η μέρα είναι μεγαλύτερη, όπως φέτος, ο αριθμός των ωρών νηστείας αυξάνεται.

Η νηστεία είναι υποχρεωτική για τους ενήλικες μουσουλμάνους, εκτός από τους αρρώστους, όσους ταξιδεύουν, τους ηλικιωμένους, τις εγκύους, τις θηλάζουσες γυναίκες, τους διαβητικούς και τις γυναίκες που βρίσκονται κατά την έμμηνο ρύση. Τα παιδιά επίσης δεν είναι υποχρεωμένα να νηστεύουν.

ΠΟΤΕ ΤΡΩΝΕ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΡΑΜΑΖΑΝΙΟΥ;

Η νηστεία προτρέπει τους μουσουλμάνους να βιώσουν τις δυσκολίες που υφίστανται όσοι βρίσκονται σε λιγότερο ευνοϊκή θέση, καθώς και να συμπάσχουν με τους ανθρώπους που είναι φτωχοί ή πεινάνε. Το Ραμαζάνι, επομένως, είναι μήνας φιλανθρωπίας, συγχώρεσης και καλοσύνης προς τους άλλους.

Κατά τη διάρκεια του Ραμαζανιού υπάρχει η έννοια του «Σάντακα» (Sadaqah). Σύμφωνα με αυτή την παράδοση, οι μουσουλμάνοι δωρίζουν χρήματα για να βοηθήσουν τα πιο ευάλωτα τμήματα του πληθυσμού.

Σουχούρ και Ιφτάρ

Κατά τη διάρκεια του Ραμαζανιού, οι ώρες νηστείας ανακοινώνονται κάθε μέρα το πρωί μέσω της Σαλάτε ελ-Φαχρ (Salate el Fajr), δηλαδή της πρωινής προσευχής. Στις μουσουλμανικές κοινότητες το τζαμί πραγματοποιεί το κάλεσμα για την προσευχή μέσω μεγαφώνων, το οποίο προγραμματίζεται έτσι ώστε να συμπίπτει με την ανατολή του ηλίου – επομένως είναι η επίσημη έναρξη της νηστείας κάθε μέρα.

Σουχούρ (Suhoor): Είναι το γεύμα που σερβίρεται πολύ νωρίς το πρωί, πριν από την ανατολή του ηλίου. Το φαγητό πρέπει να καταναλωθεί πριν από το πρωινό κάλεσμα για προσευχή, το οποίο σηματοδοτεί την έναρξη της νηστείας.

Ιφτάρ (Iftar): Είναι το γεύμα που σερβίρεται αμέσως μετά τη δύση του ηλίου. Όπως με το Σουχούρ, το κάλεσμα για προσευχή κατά τη δύση σηματοδοτεί την επίσημη λήξη της ημερήσιας νηστείας και πραγματοποιείται από το τζαμί, ώστε να γνωρίζει ο κόσμος τι τώρα μπορεί να ξεκινήσει να τρώει.

ΕΪΝΤ ΑΛ-ΦΙΤΡ

Το τέλος του μήνα του Ραμαζανιού σηματοδοτείται από μια μεγάλη εορτή που ονομάζεται Έιντ αλ-Φιτρ (Eid ul-Fitr), τον Εορτασμό του Τέλους της Νηστείας.

Οι μουσουλμάνοι δεν γιορτάζουν απλώς το πέρας της νηστείας, αλλά επιπλέον ευχαριστούν τον Θεό για τη βοήθεια και τη δύναμη που τους έδωσε κατά τη διάρκεια του προηγούμενου μήνα, ώστε να επιδείξουν αυτοσυγκράτηση.

Ο χαιρετισμός αυτής της ημέρας είναι **«Έιντ Μουμπάρακ»**.

Η ημερομηνία του Έιντ αλ-Φιτρ βασίζεται στην παρατήρηση της νέας σελήνης από τις τοπικές θρησκευτικές αρχές, οπότε η ακριβής ημερομηνία διαφέρει από χώρα σε χώρα. Ωστόσο, στις περισσότερες χώρες εορτάζεται την ίδια ημέρα με τη Σαουδική Αραβία (7 Ιουλίου 2016).

ΤΙ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΘΑ ΕΧΕΙ ΤΟ ΡΑΜΑΖΑΝΙ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΣ;

Καθώς η νηστεία κατά το Ραμαζάνι **δεν είναι υποχρεωτική για τα παιδιά***, μπορούν να τρώνε τρία γεύματα την ημέρα, όπως και πριν. Αν ένα παιδί θέλει να νηστεύσει, μπορεί να το κάνει.

Είναι πλήρως αποδεκτό να ρωτάμε ένα παιδί ή έναν έφηβο αν νηστεύει ή όχι. Όσον αφορά τους ενήλικες, θεωρούμε δεδομένο ότι οι περισσότεροι νηστεύουν, εκτός αν μας ενημερώσουν για το αντίθετο.

Είναι σημαντικό να προγραμματίζουμε απλές δραστηριότητες για τους ενήλικες και τα παιδιά που νηστεύουν, οι οποίες να μην απαιτούν έντονη σωματική προσπάθεια και ενέργεια. Έχετε επίσης κατά νου ότι τα επίπεδα ενέργειάς τους θα είναι στο ζενίθ το πρωί (μετά το Σουχούρ) και στο ναδίρ το μεσημέρι προς απόγευμα (3-5 μ.μ., πριν από τη δύση του ηλίου).

Στις μουσουλμανικές κοινότητες οι ώρες εργασίας κατά τη διάρκεια του Ραμαζανιού μειώνονται, σύμφωνα με τις ανάγκες των ανθρώπων – για παράδειγμα, σε πολλές περιπτώσεις τα γραφεία κλείνουν στις 3 μ.μ. αντί για τις 5 μ.μ., ώστε να έχουν τον χρόνο να πάνε σπίτι, να ξεκουραστούν και να ετοιμαστούν για το Ιφτάρ.

Καθώς οι γονείς και οι υπόλοιποι ενήλικες στο κέντρο φιλοξενίας μπορεί να νηστεύουν κατά τη διάρκεια της μέρας, θα ήταν καλό η διανομή φαγητού να γίνεται σε μέρος όπου τα τρόφιμα δεν είναι εμφανή και σε μέρος όπου αυτοί που δεν νηστεύουν (πιθανόν μη μουσουλμάνοι ή άλλοι που αδυνατούν να νηστεύουν) να μπορέσουν να φάνε χωρίς να τους δουν εκείνοι που νηστεύουν.

Κατά τη διάρκεια του Ραμαζανιού, αν εργάζεστε στα κέντρα φιλοξενίας, παρακαλούμε να φυλάσσετε τα τρόφιμα και τα ροφήματά σας σε μη εμφανή σημείο, να μην καπνίζετε κοντά σε ενήλικες/παιδιά και να μην τους προσφέρετε φαγητό ή ποτό.

* Σε κάποιες χώρες τα παιδιά άνω των 15 ετών θεωρούνται ενήλικες.

Το Ραμαζάνι έχει να κάνει τόσο με την καλοσύνη και τη φιλανθρωπία όσο και με τη γενναιοδωρία και την κοινωνική ζωή. Σε πολλές μουσουλμανικές κοινότητες το Σουχούρ και το Ιφτάρ είναι κοινά γεύματα, στα οποία παρευρίσκονται φίλοι, γείτονες, συγγενείς και συνάδελφοι. Για παράδειγμα, συχνά οι οικογένειες μιας γειτονιάς αναλαμβάνουν εναλλάξ την προετοιμασία των γευμάτων, στα οποία είναι όλοι προσκεκλημένοι. Σε κάποιες πόλεις ή κωμοπόλεις τα γεύματα σερβίρονται στους δρόμους και οι άνθρωποι από τις γειτονιές κάθονται και τρώνε σε μακρόστενα τραπέζια. Μάλιστα, αυτό διευκολύνει τη συμμετοχή των αστέγων και των φτωχών στα εορταστικά γεύματα.

Είναι σαφές ότι τα περίτεχνα γεύματα του Ραμαζανιού προετοιμάζονται με μεγάλη υπερηφάνεια. Επομένως, είναι αναμενόμενο οι μουσουλμάνοι που νηστεύουν και βρίσκονται εγκλωβισμένοι στα κέντρα μετεγκατάστασης στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια, με ελάχιστα μέσα στη διάθεσή τους, να νιώθουν άσχημα για την κατάστασή τους, ειδικά κατά τον μήνα του Ραμαζανιού.

Είναι πιθανό να νιώθουν αβοήθητοι, καθώς δεν μπορούν να προσφέρουν στα παιδιά τους ένα επαρκές γεύμα ή πράγματα τόσο απλά όσο καινούργια ρούχα για το Έιντ, που εορτάζεται στο τέλος του μήνα του Ραμαζανιού. Επίσης, σε περίπτωση που ο προγραμματισμός διανομής των γευμάτων δεν προσαρμοστεί στις ανάγκες όσων μεταναστών και προσφύγων νηστεύουν και όσων όχι, ενδεχομένως αυτοί που νηστεύουν να μην είναι σε θέση να διακόπτουν τη νηστεία κατά τη δύση του ηλίου ή να παίρνουν το γεύμα τους πριν από την ανατολή του ηλίου. Όλα αυτά αναμένεται να προκαλέσουν εντάσεις στα κέντρα φιλοξενίας, καθώς οι άνθρωποι απογοητεύονται όλο και περισσότερο με την παρούσα κατάστασή τους.

